

Trubadur.

Opera v štirih dejanjih.

Spisal S. Cammarano, uglasbil J. Verdi.

Poslovenil

A. Štrito f.

Izдало и заложило

Dramatično društvo v Ljubljani.

V LJUBLJANI.

Natisnila „Národná Tiskarna“.

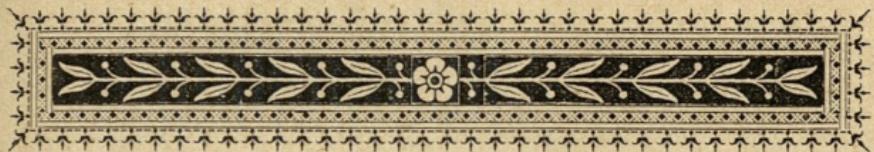
1894.

O s e b e :

Grof Luna	bariton.
Leonora grofica Sargasto	sopran.
Azucena, ciganka	mezzosopran.
Manrico, trubadur	tenor.
Ferrando, grofov podpoveljnik	bas.
Ines, zaupnica Leonorina	sopran.
Ruiz, prijatelj Manricov	tenor.
Star cigan	bas.
Sel	tenor.

Tovaršice Leonorine; služabniki grofovi; vojaki; cigani in
ciganke.

Dejanje se vrši v začetku 15. stoletja deloma v Biskaji, deloma
v Aragoniji.

Prvo dejanje.

Dvoboj.

Št. 1. in 2. Uvodni zbor in kavatina.

Prvi prizor.

Veža v palači Aliaferijski; na jedni strani vrata v stanovanje grofa Lune. Noč. **Ferrando** in mnogo grofovih **služabnikov**, ležečih pri vratih; nekaj **oborožencev** hodi v ozadji sem ter tja.

Ferrando (služabnikom, ki hočejo zaspati).

Ne spite, ne spite! Dolžnost nam je bdeti, dokler grof ne pride. On bega sedaj še koprneč pod ljubice oknom. Tako noči vse prebdéva.

Služabniki.

Ljubosumnosti kača njemu srcé razjeda.

Ferrando.

Ta trubadur, ki zad na vrtu nočne rad pesmi peva, ta ljubavni njegov je tekmeč.

Služabniki.

Da preženeš zaspanec, ki stiska nam oči, pripoveduj nam, kako se je zgodilo tu nekdaj z bratom grofovim.

Ferrando.

Rad povem. Vstopite se okrog !

Vojaki (bližajoč se).

Mi tudi !

Služabniki.

Slušajmo, slušajmo !

Ferrando.

Srečen oče imel je dva sinova,
Grof bil Luna imenovan ;
Otroka zvesto čuvala njihova
Dojka vedno je noč in dan. —
Nekoč ob zibeli drugorojenca,
Ko se dan je zoril,
Kdo-li plašil je mladega gojenca ?

Zbor.

Kdo, govori, kdo je bil ?

Ferrando.

Grda čarownica, krvi ciganske —
V nedrih nanizane čare neznanske . . .
Srpe poglede v dete upira,
Čudna bajila v rokah prebira.
Dojki pretrese
Strah vse ude, glasno zaječi,

Skozi zaveso
 Zre s trepetom, če otrok živi.
 Pa komaj začujejo klaci se hrupni,
 Že dojdejo vsi služabniki obupni.
 S kletvijo grozno je zatulila,
 Na beg spustila se čarownica.

Zbor.

O s kakšno grozo je napolnila
 Ta čarodejka nam vsem duha!

Ferrando.

Trdil marsikdo, da prorokovati
 Je otroku hotela.
 Nikakor! Zdravje le mu spodkopati
 S čari, to je umela.
 Moči ginevale in bledela lica,
 V malo dneh ves postaran,
 Pereča život pretresala vročica . . .
 Otrok — je bil začaran!

(Zbor kaže presenečenje).

Stari ciganki pa so plačali,
 Ko na gromadi so jo sežgalj. —
 Živa nje vender hčerka ostala,
 Ta prehudó se je maščevala.
 Delo nečuveno je izvršila,
 Kar bila mati jej naročila:
 Na pepelišči, kjer starka zgorela
 — Oh, zona in mraz sta nas spreletela —
 Našli kosti so, o Bog, otroške,
 Na pol sežgane . . . dim se kadil . . .

Zbor.

Prepast navdaja nam prsi moške . . .
Peklenski čin to zares je bil!

Št. 3. Nadaljevanje in konec uvoda.

Nadaljevanje prvega prizora.

Nekateri iz zbara.

In oče?

Ferrando.

Let le malo živel bridkih. Glas mu vender govoril tajni v prsih, da otrok ni njegov na gromadi zgorel. Umirajoč je sina rotil, sedanjega grofa, naj sleduje morilko povsod otrokovo. Vse zaman!

Zbor vojakov.

Ni čulo nič o njej se v poznejših dneh?

Ferrando.

Sledu ni bilo. O ko bi dobila moja pest jo kdaj!

Zbor služabnikov.

Li mogel bi jo spoznati?

Ferrando.

Ako čase natanko zračunam — bi spoznal jo.

Zbor vojakov.

O kakšna radost bi nam bila, tudi njo v pekel poslati!

Ferrando.

Kjer je mati? Pravijo, da duša nje po zemlji
bega, ker mirú ne more nikjer dobiti. Kadár nebo
stemni se, pokaže v raznih se spet podobah.

Zbor (groze prevzet).

Takó je, takó!

Vojaki.

V nočeh so jo videli temnih leteti,
Kot sovo na slemenih strešnih čepeti.

Služabniki.

Upira na zemljo poglede goreče,
Izginja, ko jutro nam vzhaja blesteče.

Ferrando.

Nekoč nam pogumnega slugo zadavi,
Ki drznil se vdariti je sovo po glavi:
Umrl, od strahu je umrl!

Vojaki (jadikovaje).

Ah, umrl!

Ferrando.

Hudobo, je mislil, da vidi v resnici.

Zbor.

Hudobo, hudobo!

Ferrando.

Zastali so v grlu pomočni mu klici.
Oglušno skoz teme je nočne tulilo . . .

Zbor.

Tulilo, tulilo!

Ferrando.

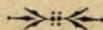
Podiral drevesa zbesneli vihar —
V tem hipu kladivo v stolpu je bilo . . .

(Ura bije polnoči.)

Vsi (kričé).

Ah! — Dà, prokleta naj bo čarodejka vsikdar!
Ah!

(Služabniki hité proti vratom, vojaki v ozadje.)

Št. 4. Scena in kavatina.

Drugi prizor.

Vrt v palači; na desno vodijo kamenite stopnice v stanovanje; noč je nastala; gosti oblaki zakrivajo mesec. **Leonora** in **Ines**.

Ines.

Zakaj zastajaš? Pozno že je. Pojdi! Kraljica je pote poslala. Li čuješ?

Leonora.

In zopet jedna noč, da njega ne vidim!

Ines.

Ti gojiš mi plamen razjeden. Povej mi, ljubka, prva iskra kako se ti je vnela.

Leonora.

Pri turnirji . . . Oprava črna in črn vizir in ščit,
med vsemi znaten — tak bil tujec. Nihče poznal ju-
naka ni, ki je premagal vse tekmece svoje. Zmagalcu
jaz cvetlic sem dala venec . . . Kmalu moral je na
vojno . . . Nazaj ga ni . . . Obraz njegov pa žarni v
sanjah sladkih gledam! — Otožno čas gineval mi je . . .
Nekoč —

Ines.

Kaj bilo?

Leonora.

Poslušaj!

Na nebu zvezde sevale,
— Bila je noč prekrasna —
Smehljaže z njimi gledala
Na zemljo luna jasna.
Kar se začuje v nočni mir
— Sladko v daljavi odmeva —
Pesem otožno ljubezna,
Neznan jo pevec peva
Iskal v tihoti nočnih ur
Tolažbe srcu trubadur.
Kakor molitev vročo k Večnemu
Povzdigal glase svoje . . .
A čuj, zdaj glasno klical
Je v pesmi ime se moje.
K oknu hitim razburjena —
On bil je, tujec s turnirja,
Ljubav mi v pesmi je razkril,
Več dvom me ne vznemirja!

Srcé radosti mi vzkipi,
Nebo odprto se mi zdi!

Ines.

Tvoja beseda bega mi dušo . . . Srce utriplje . . .
Bojim se.

Leonora.

Čemu pač?

Ines.

Huda mi slutnja v prsih nastaja: záte nesreča
bo tujec tajni! Pozabiti moraš!

Leonora.

Kaj praviš? O molči!

Ines.

Prijaznemu se svetu udaj! Slušaj!

Leonora.

Njega zabiti? Umeti te besede ljubeče srce ne zna!
Z besedo neizrazno,
Prečudno hrepenenje
Oslaja mi življenje,
Le zanj gorim, živim!
Srpé brez njega prazno,
Veselja ni na sveti —
Če z njim ne smem živeti,
Umreti zanj želim!

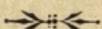
Ines (záse).

Srpé razdvaja revi
Ljubezenska bridkost.

Leonora.

Oh, zanj življenje dati,
Neskončna je radost!

(Odideta v poslopje.)

Št. 5. Scena in romanca.

Tretji prizor.

Grof.

Nočna tihota! Kraljica že davno spi poživljajoče spanje. A ljubica pa bdi še! O Leonora, je-li da čuješ? Od tvojega okna luči žarek še odseva in meni nado vzbuja. Vroče ljubezni plamen mi srce razjeda. Videti te moram in govoriti s tabo! Sem k tebi sili me skrivnostna moč. (Slep ljubezni se bliža stopnicam in tam obstoji. Začuje se brenkanje strun.) — Ha, trubadur! Že zopet!

Glas trubadurjev.

Nestanovit samevam,
Pesmi otožne pevam . . .
Jeden le pevcu up —
Ljubice je poljub,
V njeni bližini slaj,
V naročji njenem raj!

Grof.

Kaj čujem? Besnim ves.

Glas trubadurjev.

Srca ko čutim bitje,
Zemsko pozabim žitje,
Sreče najlepši žar
Sije — kaj svet mi mar? . . .
Sreče brez ljúbavi
Nikjér na svetu ni!

Št. 6. Scena in tercet.

Četrtri prizor.

(**Grof** se zavije v plašč, **Leonora** hiti proti njemu.)

Grof.

Je-li možno? Ona dojde!

Leonora.

K meni, predragi!

Grof.

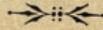
Moj Bog!

Leonora.

Oh, kje ostajaš tako dolgo? Jaz štela že sem ure med srčnimi utripi. Zdaj so zbežale vse bolesti, ko tebe v naročji spet imam —

Glas trubadurjev izza grma.

Nezvesta!

Peti prizor.

Manrico. Prejšnja.

Leonora.

Kakšen glas to! . . . (Mesec posije izza oblakov; vidi se moška oseba z vizirjem čez obraz. Leonora spozna obo in se vrže pred Manrica na tla). Ah, noč je pretemna, da bi te bila spoznala!

Jaz tvoja sem, živim za té,
 Ti moja vsa si sreča,
 Ti upanje, ti želja,
 Ti blaženost največa . . .

Beseda je preslaba, izraziti ta čut.

Grof.

Predrznež!

Manrico.

O kakšna radost!

Grof.

Od jeze ves besnim.

Leonora.

Sem k meni, sem k meni!

Grof.

Če vitez si, razkrij obraz!

Leonora.

Moj Bog!

Grof.

Ime naznani!

Leonora (tiho Manricu).

O kakšen strah!

Manrico.

Tu moj obraz! (Otvori vizir.) Manrico sem!

Grof.

Kaj? Ti si? Manrico? Ta predrznost! Pristaš Urgelski in semkaj si upa! Se smrti ne bojiš? Življenje si zapadel.

Manrico.

Kaj odlašaš? Pokliči svoje straže, da odpeljó me in rabeljskemu meču izročé me!

Grof.

O, tvoja smrt še bliže je! Pod mojo roko moraš pasti! Idi!

Leonora (grofu).

Slušaj!

Grof (Manricu).

Maščevanja žrtev si. Pod mojo roko moraš pasti!

Leonora.

O slušaj prošnjo!

Grof.

Idiva!

Manrico.

Velja!

Leonora.

Kaj naj storim?

Grof.

Idiva!

Manrico.

Velja!

Leonora (záse).

Beseda vsaka bi ga pogubila . . . (Grofu,) Slušaj !

Grof.

Ne!

Ljubosumja srčne rane
 Žgé kot pekel dušo vbogo.
 On, ki sreče kriv je razdejane,
 Kazen trpi zdaj mi strogo!
 (Leonori.)

Z ljúbavjo ljubáv vračala,
 On bil tvoja blaženost . . .
 Sreča zdaj mu odsijala,
 Smrti kmalu bode gost.

Leonora.

Oh, nikar se, nikar togotiti !
 S tem množiš le svoje trpljenje.
 Daj si kamen srca omečiti,
 Milostno mu pusti življenje !
 Njemu srcé sem svoje podala,
 On bil moja je blaženost . . .
 Raji s smrtjo ljubáv bom plačala,
 On le bodi kazni prost !

Manrico.

Pusti naju, nikar več prosi !
 V peklu čaka njega trpljenje.

Krvoloka te treba rešiti,
On zdaj dati mora življenje.

(Grofu.)

Sreča tvoja ti je odsijala,
Smrti moraš zdaj biti gost.

(Leonori.)

Z ljubavjo si ljubav mi vračala,
Sprejmi mojo sedaj zvestost!

(Oba tekmeča odhitita z golima mečema; Leonora se nezavestna zgrudi.)

Konec prvega dejanja.

Drugo dejanje.

Ciganka.

Št. 7. Zbor ciganov.

Prvi prizor.

Razpadlo človeško bivališče v znožji neke gore v Biskaji; v ozadji gorí velik ogenj; dan se zorí. **Azucena** sedi pri ognju; **Manrico** poleg nje, zavit v plašč, čelado pri nogah, zre nepremično na meč, ki ga drži v rokah. **Druhal** ciganov leži krog in krog.

Cigani.

Že se umikajo nočne temine
Zemlja iz sladkega snu budí se,
Solnce prijazno nam skoraj zasine,
V bisernem zlatu ves svet žarí se.

(Urno sezajo po orodju in tolčejo jednakomerno s kladivi po naklih.)

Zdaj urno k delu!

Cigani in ciganke.

Kaj je ciganu vrhunec sreče?
Deklè ljubeče!

Cigani (nekoliko počivši od dela, cigankam).

Čaše polnite! Požirek izpijmo,
Z vinsko kapljico se poživimo!

(Ciganke nalivajo lesene čaše)

Vsi.

Kaj bi ne bili življenja veseli,
Pesmij zakaj bi od srca ne peli ?
Kaj je ciganu vrhunec sreče ?
Deklè ljubeče !

Št. 8. Kancona.

(Nadaljevanje prvega prizora.)

Azucena poje, cigani jo obdajajo.

Plamen žareči
Spenja se kvišku,
Četa okrog se
Zbira nebrojna.
Vriski veselja
Od povsod v nebo kipé,
Žensko privede
Množica vojna.
Bleda so lica,

Život drgeče,
 Pogled obupni
 Upira v nebo.
 Plamen že šviga,
 Žrtva prihaja
 Brez obuvala
 V črni opravi.
 Smrt pred očesom,
 Bolestno zaječi,
 Žalno odmeva
 Od gorâ v daljavi.

Št. 9. Zbor ciganov.

(Nadaljevanje prvega prizora.)

Zbor.

Žalosten tvoj je spev.

Azucena.

Ah, žalostno, prežalostno je tudi bilo, kar sem pripovedovala. (Obrne glavo proti Manricu in mu šepeče.) Maščuj me, sin! Maščuj me, sin!

Manrico.

Vsak dan ta skrivnostni klic!

Star cigan.

Tovariši, na noge!
 Odidimo od tod!

Ta dan dobiček
Prinese nam drugod!
Na noge!

Zbor.

Na noge!

(Hitro pospravijo svoja orodja v vreče in gredo brez reda niz dolu. Odhajajo in v vedno veči daljavi:)

Kaj je ciganu vrhunec sreče?
Deklè ljubeče!

(Odišejo.)

Št. 10. Scena in povest.

(Nadaljevanje prvega prizora.)

Manrico (dvignivši se).

Zdaj sama sva! Razjasni to povest mi skrivnostno!

Azucena.

Ti tajnosti ne poznaš? Res je, mladosti leta ginila v častihlepji samem so tebi. To smrt je grozna matere mi drage! Zatožili so jo, da je z bajilom silnim zavdala bila sinu grofa Lune, in na gromadi sežgali, kjer ogenj tam vidiš . . .

Manrico (osupel beži od ognja).

Moj Bog, kaj čujem!

Azucena.

V okove železne speta
 Šla zadnjo pot trepetaje . . .
 Noseč dete v naročji
 Šla jaz za njo plakaje.
 »Le enkrat naj še jo vidim!«
 S solzami sem jih prosila —
 Brez blagoslova zadnjega
 Me hčer je zapustila!
 »Pogini, čarodejka!«
 So divje ji kričali,
 In na gromado vsi s pestmi
 So revico pehali.
 Poslednji stok obupni
 »Maščuj me, hči!« je bil . . .
 Spomin na te besede
 Osveto mi krvavo je budil.

Manrico.

Kaj si storila?

Azucena.

Iztaknilo sokolje mojo óko
 Grofovskega je sina . . .
 Že švigal plamen visoko —

Manrico (tresoč se groze).

Oh, kaj si, moj Bog, storila?

Azucena.

Dete je milo plakalo . . .
 Že materinsko sočutje

Me je spreletovalo.
 V tem hipu pred um mi stopi
 Matere smrtna prikazen,
 Zamori v dnu srca
 Vzklilo sočutno bojazen.
 Začujem stok in hropanje,
 Obupni boj sè smrtjo,
 Groza pretrese mi ude . . .
 Začujem nje zdihovanje:
 „Otrok moj, osveti me!“ —
 Tu v roko drget mi šine . . .
 Sežem po detetu . . .
 In v ognja pokljanje
 Žrtev zaženem! . . .
 Divje hlepeč po plenu
 Zgrabijo ga plameni . . .
 Zavest se spet mi vrača,
 Kakor iz sanj zbujeni . . .
 Ko pa pogled obrnem,
 Kogá oko mi vidi?
 Otrok je bil — grofovski! . . .

Manrico

Bog! Kaj praviš?

Azucena.

In lastno dete —

Manrico.

Ah!

Azucena.

V zmotnjavi sem sežgala!

Manrico.

Grozen čin !

Azucena.

Še mi trepeta strahu srcé !

(Azucena omahne utrujena, Manrico obnemi strahu in pre-senečenja.)

Št. II. Scena in duet.

(Nadaljevanje prvega prizora.)

Manrico.

Mar nisem sin tvoj? Govori vender, kedo sem

Azucena.

Ti sin si moj.

Manrico.

Kako? Ti rekla —

Azucena.

O nikdar, verjemi! Kedar v spomin prihaja dogodek grozni, stemni se mi razum in ustne blaznijo blodne mi besede. Mar kot mati te nisem vedno varovala?

Manrico.

Kako tajil bi?

Azucena.

Ne, ne, ti me ne smeš zatajiti! . . . Ko čula vest sem strašno, da si v bitki padel, na krvavo šla sem bojišče nemudoma, da grob ti pripravim. A življenje

še sem našla v prsih ti . . . Skrbno sem pri tebi čula,
pazno stregla . . . Ljubezni solze, ki tekle so mi, hla-
dilo bile so ranam.

Manrico (kažoč na prsi s plemenitim ponosom).

Znak poguma take rane, na prsa vse dobljene !
— Osamljen, daleč proč od svojcev, vender drzno sem
zrl v oči sovragu. Zli Luna vrže se náme z množico
presilno . . . Podležem — presilje me je zmoglo !

Azucena.

Vrnil je, ker mu v dvoboji si zanesel. Zakaj,
moj sin, življenja mu nisi vzel takrat ? Kakšno sočutje
se je lotilo srca ?

Manrico.

O mati, ne znam si ga razložiti !

Azucena (očitaje).

Sočutje zanj !

Manrico.

Da še enkrat, le enkrat bi se vrnil
Oni hipec, ko sem se dvobojil,
A sočutja sem plašč ogrnil,
Vragu prizanesel, jezo upokojil !
Glas govoril v srcu tajni,
Da sem brzdal jad svoj skrajni.
Trinogu bi bil konec storil
— Meč vihtel sem že na udar —
Ali z neba je glas mi govoril :
»Umoriti ga nikar ! «

Azucena.

V njega pa se duši črni
Misel taka ni rodila.
Hipec, enkrat se še vrni,
Še usoda bodi mila!
Sin, takrat zvrši moje velenje,
Srcu olajšaj bridko trpljenje:
V prsi meč mu svoj zasadi,
Pomni, sin moj, kaj trpím!

Manrico.

To prisezam, grof mi padi!
Tebe, mati, osvetim!

(Čuje se trobljenje rogov.)

Poslanik pride, Ruizov sel je! Kaj hoče?

Azucena (ne da bi bila duševno prisotna pri tem, kar se godi).

Maščuj me, sin!

Drugi prizor.

Sel. Prejšnja.

(Nadaljevanje številke 11.)

Manrico (selu).

Le bliže sèm! Vestí o vojni nove prinašaš?

Sel (oddajaje pismo).

Na to pisanje mi odgovôri!

Manrico (čita).

»V oblasti naši je Castelor! Vojvoda ti ukazuje, da prevzameš brambo mesta. Pa pridi, kar le moreš hitro, sèm! Še danes bo na krivo vest o tvoji smrti Leonora vstopila v bližnje cerkve samostan in se zabljudila.« — (Z bolestnim jekom.) O Bog nebeški!

Azucena (prestrašeno se dvignivša).

Sin, kaj ti je?

Manrico (selu).

Le hitro, hitro od tukaj! Brž reci konja mi osedlati!

Sel.

Takoj!

Azucena (stopivša med nju).

Manrico!

Manrico.

Mudi se, mati. (Selu.) Ti pa počakaj, da pridem, pod gričem! (Sel hitro odide.)

Azucena.

Kaj hočeš? Povej mi!

Manrico (záse).

Njo naj bi izgubil, ah, njo izgubil!

Azucena (záse).

Ves je raz sebe!

Manrico (pokrije čelado in ogrne plašč).

Odhajam

Azucena.

Ne! Čakaj! Slišiš?

Manrico.

O pusti!

Azucena.

Čakaj! (Ukazljivo.) Saj mati govorí!

Le pri meni tu ostani,

Da srce se umirí ti!

Kri še teče tvoji rani . . .

Ah, ne morem te pustiti!

Solz usmili se lijočih,

Gani glas te prošenj vročih!

Brezi te mi je umreti,

Ti si moja sreča vsa!

Manrico.

Solze materne pekô me,

Toge mi srce trepeče . . .

Hujše k ljubi pa ženô me

Srca želje koprneče!

Pusti, mati, me, ne brani,

Srca mi še bolj ne rani!

Brezi nje mi ni živeti,

Sreča ona mi je vsa!

(Manrico odide, Azucena ga zaman skuša pridržati.)

Št. 12. Scena in arija.

Tretji prizor.

Hodnik v nekem samostanu; v ozadji drevje; noč. **Grof, Ferrando** in še nekateri spremlijevalci vstopijo opreznō, zaviti v plašče.

Grof.

Tu vse je tiho. Ne odmeva pesem sveta, ki tu se poje. Čas je ugoden.

Ferrando.

Nevarna reč je, ki jo nameravaš.

Grof.

Kaj praviš? Nevarno zoveš, kar ljubav hoče in zahteva žaljena čast? Že mislil sem, da željam ovir ni nobenih, ker mrtev je tekmec, — tu srcu pot zapreči nova nevarnost. Li možno? Moj Bog, v samostan stopešti hoče? Moja mora biti! . . .

Bôdri pogled nje očesa
 Kakor zvezde žarek seva,
 Divne ljúbavi nebesa
 Nje smehljaj mi razodeva.
 Mojih upov koprnenje
 Vedno njej, le njej velja!
 Kaj brez nje mi je življenje?
 Smer je ona vseh željâ!

(Začuje se cerkveno zvonjenje.)

Kaj čujem? Moj Bog!

Ferrando.

Zvonjenje oznanja obrede svete.

Grof.

Še predno gre pred oltar, jo odvedem !

Ferrando.

Pomisi . . .

Grof.

Molči ! Ne slišim. Odstopite ! V senci drevja skrijte na vrtu se ! (Ferrando s spremstvom se oddali.) — O Leonora, kmalu si moja ! Oh, kako žge ljubezni plamen ! (Zre plaho in oprezno tja, odkoder ima Leonora priti.)

Ferrando in zbor.

Le mir in molk ! Poskrijmo se,
Kjer sence je temà !
Le mir in molk ! Krotimo se,
Pustimo samegà !

Grof.

Trenotje odločilno,
Podvizaj svoje lene hipe !
Čuj srca burne vtripe,
Ljubezni so radost !
Razjasni dvomnost silno :
Srca ljubav goreča
Življenju je največja
Sladkost in pa bridkost.

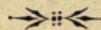
Št. 13. Zbor in finale.

(Nadaljevanje tretjega prizora.)

Zbor nun (za prizoriščem).

Ah, vsa bridkost življenja,
 Ki jo rodi spoznanje,
 Mine kot težke sanje:
 Pride rešilni dan,
 Rešeni smo trpljenja,
 Rešeni srčnih ran!

Sprejmi tančico sveto,
 Zemske umrô ti želje,
 Novo pričnè veselje,
 Nov se poraja slaj:
 Srce v molitvi vneto
 Večni dobode raj.

Št. 14. Nadaljevanje finala.

Četrtni prizor.

Leonora z **Ines** in spremstvom; **grof** s **Ferrandom** in spremstvom; pozneje **Manrico**.

Leonora.

Čemu solzite?

Ines.

Za vedno moramo te pustiti!

Leonora.

Ah, tovaršice, veselja in sladke nade za mene več ni na svetu tem! Zaupno gledam v Boga, tolažba moja on je edina. Ko minejo življenja dnevi, z njim v nebesih združena bom na vekov veke, z njim, ki bil mi je vse! . . . Otrite solze in stopimo k oltarju!

Grof (hkrati stopivši pred družbo).

Ne! Nikdar!

Zbor žensk.

Grof tukaj!

Leonora.

Večni Bog!

Grof.

Oltar naj záte sedaj bo kraj poroke!

Ines in zbor.

O kakšna drznost!

Leonora.

Nesrečnik, kaj-li hočeš?

Grof.

Za ženo tebe!

(Trubadur stopi med nju.)

Št. 15. Koncertni del finalov.

(Nadaljevanje četrtega prizora.)

Leonora.

Li sanje sladke so samo,
 Kar zre oko mi rosno?
 Li božja moč klonila je
 Usodo neizprosno?
 Ne, čuti me ne varajo . . .
 Srce se topi radosti,
 Ah, konec je bridkosti,
 Iz nova spet živim!

Manrico.

Otel Bog sam me smrti je,
 Ko blizu bil sem groba,
 Da s tabo zopet se pričnè
 Življenju srečna doba.
 Ranil sovražni me je meč
 V junaško ljutem boji.
 Sedaj v bližini tvoji
 Presrečno spet živim!

Grof.

Sanjam li, mrtveci da spet
 Se vračajo v življenje?
 Mar res se ne izpolni
 Mi srčno hrepenenje!
 Smrt če ti ni namenjena,
 Té vsaj zapusti kraje!

Ne jemlji mi najsrale,
Ah, dolgo že trpim!

Ferrando in moško spremstvo (grofu).

Ti sam si kriv usode svoje . . .
Nesreče hude se bojim.

Ines in žensko spremstvo (Leonori).

Bog je uslišal prošnje moje.
S teboj se sreče veselim!

Peti prizor.

Ruiz z mnogimi oboroženci. **Prejšnji.**

(Nadaljevanje št. 15.)

Ruiz in spremstvo Manricovo.

Urgel živi!

Manrico.

Ha, moji oprode!

Ruiz.

Pojdi!

Manrico (Leonori).

Ti moraš z mano!

Grof (zoperstavljač se Manricu).

Ti se drzneš?

Leonora.

Ah!

Manrico (grofu).

Nazaj!

Grof.

Odpeljati jo hčeš! Ne! (Potegne meč.)

Ruiz in spremstvo *Manricovo* (obkolivši grofa).

Nespamet!

Ferrando in spremstvo (grofu).

Kaj činiš, gospod! (Ruizovi vojaki razorožé grofa.)

Grof (besneč).

Besen gnev jemlje vso mi zavest! Ukončaj vas pekel!

Ruiz in spremstvo (Manricu).

Z nami, z nami! Sreča razkošna se tebi smehlja, sreča v ljubezni sladki!

Ferrando in spremstvo (grofu).

Mirno, mirno! Silni premoči se voljno udaj! Ne obupuj prehitro!

Ines in nune.

Ah! — Dà, usmililo se je nebo srca zvestobnega.

Leonora.

Srce moje nepopisne vriska mi sreče. Ah, konec
je bridkosti, iz nova spet živim!

Manrico.

Smrt trinogu, smrt trinogu! Smrt mu plačilo za-
služeno je. Pojdi, nevesta moja!

(Manrico odvede Leonoro, grof besni, ženstvo beži v samostan,
zagrinjalo hitro pade.)

Konec drugega dejanja.

Tretje dejanje.

Sin ciganke.

Št. 16. Uvodni zbor.

Prvi prizor.

Tabor ; na desni šotor grofa Lune, s katerega veje zastava v znamenje višjega poveljništva ; v daljavi se dviga Castelor ; straže hodijo sem ter tja ; nekateri vojaki igrajo, drugi snažijo orožje, zopet drugi se sprehajajo.

Del vojakov.

Ko se v bojni hrup podamo,
Igre druge zaigramo —

Drugi vojaki.

Meči bodo žvenketali,
Mah na mah sovrage klali.

(Čujejo se bojne trombe ; četa samostrelcev gre čez oder.)

Četa hrabra že prihaja . . .
Kak pogum v očeh gori !

Vsi.

Nada trdna nas navdaja,
Zmaga nam da zablesti.

Ferrando (prišedši iz šotorja grofovega).

Zvesti oprode ! Z jutranjim svitom velí poveljnik
nam trdnjavo sovražno napasti. Zakladi plena čakajo
za plačilo nas po starem pravu, če zmaga bo naša !

Zbor.

Naša mora biti ! —
Tromba že zove nas v bitko krvavo —
Kje je četa, da bi nam se ustavljal ?
Jutri raz strmo sovražno trdnjavo
Zmagovita nam zastava bo vihrala.
Lepša nikoli še bila ni zmaga,
Plen ni bil bogatejši nikdar !
Strah in groza že plaši sovragna,
Sreče nam bojne vedno sije žar !

Št. 17. Scena in tercet.

Druži prizor.

Grof (prihaja iz šotorja in zre s temnim pogledom na Castelor).

Njegova ona last ! Ta misel strašno žge s peklenskim ognjem mi srce, povsod me spremljáje. Njegova ona last ! . . . A jutri s prvim žarkom na nebu hitim,
jo ugrabiti ! O Leonora ! (Čuje se hrup.)

Tretji prizor.

Ferrando vstopi. **Prejšnji.**

Grof.

Kaj je?

Ferrando.

Po taboru ciganka križem je bégala. Ko straže so zveste jo spazile, je hitro zbežala. Ker sum je opravičen bil, da je od ogleduštva, so šli za njo —

Grof.

In jo prijeli?

Ferrando.

Tako je!

Grof.

Si videl jo sam?

Ferrando.

Ne! Vodja straž mi ravnokar novost je sporočil.
(Hrup se bliža.) Tukaj je!

Četrtni prizor.

Prejšnji. Vojaki privlečejo zvezzano **Azuceno.**

Vojaki.

Le dalje, čara ciganska!

Azucena.

Pomagajte! . . . Izpustite! . . . Ah, ste zdivjali? . . .
Kaj sem storila?

Grof.

Sèm k meni! (Dovedejo jo pred grofa.) Zdaj od-govarjaj, a boj se, reči laž!

Azucena.

Kaj zahtevaš?

Grof.

Kam li hočeš?

Azucena.

Ne vem.

Grof.

Kaj?

Azucena.

Brez domovja smo cigani,
Družbe z nami vsak se brani...
Zjutraj, ko se prebudimo,
Ne vemo, kam zvečer
Glavo položimo.

Grof.

Odkod prihajaš?

Azucena.

Iz Biskaje. V gorah sem neplodovitih se skri-vala v varnem zavetji.

Grof.

Iz Biskaje?

Ferrando.

Kaj čujem? O slutnja grozna!

Azucena.

Bridke dneve sem živila,
Čas mi vender rad je minil,

Ker tolažbo sem imela . . .
 Bil je sin! . . . A zdaj je izginil.
 Reva iščem ga jokaje
 Križem sveta ne nehaje.
 Nepopisne bolečine
 Mati za sinu trpi . . .
 Od ljubezni materine
 Veče nikjer na svetu ni.

Ferrando.

Te poteze!

Grof.

Povej, kako dolgo v gorah teh si bila!

Azucena.

Dolgo pač!

Grof.

Se ne spominjaš, da iz grada bil nekdaj otrok
 ugrabljen grofu Luni? Petnajst dolgih je let že tega.

Azucena.

In ti? . . . Reci, kdo si!

Grof.

Starejši brat otrokov.

Azucena.

Ah!

Ferrando.

Dà!

Grof.

Ničesar nisi čula?

Azucena.

Jaz?... Ne!... A zdaj pustite me, da iščem
sina!

Ferrando.

Stoj, zlodejka!

Azucena.

Moj Bog!

Ferrando.

Ti veš, kedo nečuveni zločin takrat je storil!

Grof.

Govori!

Ferrando.

Ti sama!

Azucena (tiho Ferrandu).

Molči!

Ferrando.

Ti sama si otroka sežgala!

Grof.

Ha, zver pekla!

Zbor.

Ta je bila!

Azucena.

To vse laž je!

Grof.

Zdaj ne uides kazni svoji!

Azucena.

Ah!

Grof.

Stisnite ji spone! (Vojaki to storé.)

Azucena.

O Bog moj! O Bog moj!

Zbor.

Le zdihuj!

Azucena (obupno).

O čuj me, sin, o moj Manrico!
 Čuj obupne klice moje,
 Usmili matere se svoje!

Grof (presenečen).

Ona mati je Manrica!

Ferrando.

Boj se!

Grof.

In v mojih zdaj rokah! O usoda!

Azucena.

Ah!

Odpnite vender mi vezi,
 Ni moči jih trpeti! . . .
 Kako to peče in skeli!
 Ah, hujše ni umreti!

(Grofu.)

Očetov osvetitelj,
 Veči še mučitelj,
 V nebesih Bog živí,
 — Boj se! —
 Kazni pravične vsem deli!

Grof.

Predrznost sina tvojega
 Mi vso je srečo vzela;
 A tvoja smrt, zločestnica,
 I njega v srce bo zadela!
 Tu v prsih čutim vrenje,
 Tu neskončno hrepenenje,
 Da tvoj zločin nečuveni
 Pravično kazen dobi.

Ferrando in zbor.

Smrt na gromadi čaka te,
 Okusi ognja bolečine!
 Zločin zaslужno kazni se,
 Prej ko življenje mine!
 Počasi plamen gôri
 In dolgo ude môri!
 Kar zlega si storila ti,
 Naj tebi se zgodí!

(Na grofov migljaj odvedó vojaki Azuceno. Grof odide s Ferrandom v svoj šotor.)

Št. 18. Scena in arija.

Peti prizor.

Dvorana v trdnjavi Castelor, dotikajoča se kapelice, z balkonom v ozadji. **Manrico**, **Leonora** in **Ruiz**.

Leonora.

Prav li čujem? Orožja žvenketanje!

Manrico.

Čemu bi skrival? Nevarnost je res velika: z jutranjim svitom nas že obkoli sovražnik.

Leonora.

O Bog! Kaj praviš?

Manrico.

Hrabrost naša mu vender pot zastavi . . . Dušo polni mi pogum in mojim četam. — (Ruiz.) In ti njih vodja bodi, dokler sam k vam ne pridem. Na te zapam in tvojo hrabrost. (Ruiz odide.)

Leonora.

Grozna slutnja polni mi dušo v dan poroke.

Manrico.

Pusti zle domišljije, pa čuj ljubezen!

Leonora.

Li morem?

Manrico.

Ti si mi hrepenenje,
Ti moje vse življenje!
Srcé če za me ti gori,
Pogumnost me navdaje,
Osveta v duši mi kipi
In nade zrem najslaje . . .
Če pa drugače tajna bo
Usoda se mi stekla,
Sovražna moje če telo

Prebodejo kdaj jekla:
 Umirajočega zdihljaj
 Poslednji tebi še veljaj!
 Tam góri vrh zvezdâ
 Na vek se združiva!

(Čujejo se orgle iz kapele.)

Oba.

Glasovi sveti že bučé,
 Najsłajšo vzbujajo radost . . .
 Obljubljam večno ti zvestost!

Ruiz (hitro zopet vstopi).

Manrico?

Manrico.

Jaz!

Ruiz.

Uklenjeno vedejo neko ciganko.

Manrico.

Nebesa!

Ruiz.

Gromada že stoji, kjer jo sežgó sovragi.

Manrico.

O Bog! Tresó se udje mi . . . (Bliža se balkonu.)
 Tema oči zagrinja . . .

Leonora.

Ti treseš se?

Manrico (záse).

Zdaj moram! — (Glasno.) Naj povem: Jaz sem . . .

Leonora.

Kdo si?

Manrico.

Nje sin!

Leonora.

Ah!

Manrico.

Prepozno! . . . Je-li resnica to, ali mami sen prevarljiv? . . . (Ruiz.) Pozovi hitro junake mi v pomoč! Brž! hiti! teci! (Ruiz hitro odide.)

Tam že gromado vidim gorečo,
Groza pretresa vse mi teló . . .

(Vojakom.)

Réšite mojo mi največo srečo,
Sicer gasite ogenj s krvjo! —

(Proti balkonu.)

Sinu dolžnost je, mater ljubiti . . .
V tvojo rešitev, mati, hitim. —
Če pa ne mogel bi te rešiti,
S tabo življenje rad zapustim.

Leonora.

Kakó srce mi trepeče toge! . . .
S teboj naj smrt tudi jaz trpim!

Ruiz in vojaki.

Na vojno, na vojno hrepenim!
Zmagati v boju krvavem
Ali umreti želim!

(Manrico odhiti z Ruizom in z vojaki, kmalu potem se začuje rožljanje orožja.)

Konec tretjega dejanja.

Četrto dejanje.

Morišče.

Št. 19. Scena in aria.

Prvi prizor.

Del palače Aliaferijske; v kotu stolp, čegar okna so z železjem omrežena. Temna noč. Dve v plašč zaviti osebi nastopita :

Leonora in **Ruiz**.

Ruiz (tiho).

Došla sva. Tam stolp se vidi, kjer koprné v temnicah ujetniki in kjer Manrico po tebi plače.

Leonora.

Idi, pusti me, bati zame se nikar, jaz rešim ga iz ječe! (*Ruiz* odide.) — Bojim naj se? Saj to-le (upre oči v prstan na desnici) varuje vseh nezgod me! . . . V temoti nočni sèm prihajam, in ti ne slutiš, o moj Manrico!

Podvizaj, veter, šepetne pihe,
Krilat odnesi srcá prebridke vzdihe!

V ječe temoto ljubemu
 Srčen pozdrav sporoči,
 Rešit da njega sem prišla,
 Če v ženski to bo moči!
 Sočutnega se skaži,
 Nesrečnika tolaži:
 Naj spomni se presrečnih dnij,
 Ko vžival še zlato je prostost! . . .
 Če pa zdihujem zaman v nebo,
 Ohranim mu večno zvestost!

Glasovi od znotraj (z mrtvaškim zvonom).

Ah usmili, gospod, se duše uboge,
 Ki tu končava zemeljsko trpljenje,
 S smrtjo naj ji bo konec bridke toge,
 Onstran podeli večno ji življenje!

Leonora.

O Bog moj, kaj čujem?
 Mrtvaške molitve,
 Ko loči se kdo s svetá,
 V nebesa kipé,
 Za milostno sodbo
 Zadušne prositve! . . .
 Ah, slutnje mi grozne
 Zastaja srce!

Manricov glas iz stolpa.

Bliža se zadnja zora,
 Žitju končan je tek . . .

Vender ljubezen
 Živa ostane na vek!
 Oj z Bogom, z Bogom mi, Leonora!

Leonora.

O Bog, glas to njegov je!

Glasovi od znotraj.

Ah usmili, gospod, se duše uboge,
 Ki tu končava zemeljsko trpljenje,
 S smrtjo naj ji bo konec bridke toge,
 Onstran podeli večno ji življenje!

Ah usmili, ah usmili
 Duše, Bog, se v smrtni sili!

Leonora.

Vso srečo mi skriva
 To črno zidovje . . .
 Kakó li z rešitvijo
 Do njega prodrèm? —
 Pa če se odpre mi
 To živo grobovje,
 Kdo ve, če takrat že
 Mrliča ne zrèm? . . .

Manricov glas iz stolpa.

Srca ljubezen zvesta
 Smrti se ne bojí;
 Truplo pogine,
 Ona na vek živí.
 Nad zvezdami moja boš spet nevesta!

Leonora.

Ah, ljubezen, tvoja sila
 Sile druge vse premaga!
 Komur ti si v prsih vzklila,
 Smrtna ga ne plaši sraga.
 Daj, o Bog, mi moč orjaško,
 Da prostost mu priborim!
 Če pa ne, umrem junaško,
 Polože naj v grob me z njim!

Št. 20. Scena in duet.

Drugi prizor.

Odpro se vrata, in grof vstopi. Leonora se umakne v stran.

Grof (spremstvu).

Ste čuli? Jutri on mi pod mečem padi, mati pa zgori na gromadi! (Spremstvo odide v stolp.) — In če oblast mi dano prekoračim, ki jo imam od kneza — saj vsega kriva je Leonora draga! . . . Kje neki biva? Ko padel je Kastelor, sledu o njej ni nič bilo. Zaman iskale so jo povsod mi čete. — Ah, kje si, kruta deva?

Leonora (bližajoč se).

Tukaj pri tebi!

Grof.

Kaj čujem? Ti si, zares ti?

Leonora.

Poglej me!

Grof.

Čemu prihajaš?

Leonora.

Poslednja nje mu ura teče, in ti še vprašaš?

Grof.

Ti mar se drzneš . . .

Leonora.

Ah, milosti sem prišla te prosit zanjga.

Grof.

Kaj, si li blazna?

Leonora.

Ah milost, ah milost!

Grof.

Ha, milost naj tekmeču podelim!

Leonora.

Bog te za to bo blagoslovil.

Grof.

Srce osvete le je polno. Proč! proč!

Leonora.

O čuj obup! Usmili se ga!

Grof.

Ne, ne, ne!

Leonora (obupno se vrgša predenj na kolena).

Grenkih solzâ deroči tok
 Nič ti srca ne gane?
 Ah, če dovolj ti ni moj jok,
 Telô naj tvoj srd mi zmane!
 Naj umrem!
 Zanjga trpeti hrepenim,
 Če njemu prostost dobim.

Grof.

Ko tisočera bi bolest
 Njemu srce polnila,
 Smrtno žaljena zavest
 Ne bi se mi vtolažila . . .
 Za tebe, predragá, ves gorim,
 Živeti s teboj želim!

Leonora.

Čuj me!

Grof.

Zaman vse!

Leonora.

Milost!

Grof.

Cene na svetu ni za tako milost. Pusti me!

Leonora.

Dosti morda bo cena, ki tebi jo nudim.

Grof.

Kakšna pač naj bode, povej?

Leonora (stegnivša desnico proti njemu, bolestno).

Jaz sama!

Grof.

Ti? Prav li čujem?

Leonora.

In zvesto znam obljubo to držati.

Grof.

Moj Bog, li sanjam?

Leonora.

Odpri zidovja tu mi ječo grozno, in kadar o n
osvete bo varen — tvoja bodem!

Grof.

Prisezil!

Leonora.

Pri živem Bogu, ki vidi srca globočine!

Grof.

Haló! (Prikaže se straža iz stolpa; ko govori grof na
tihem z njo, izsrče Leonora strup, ki ga je imela v prstanu).

Leonora.

Njegova bodem — toda ne živa!

Grof (vrnivši se k Leonori).

Jetnik je prost.

Leonora (radostno zase).

On prost! O kolika radost!

Srcé mi glasno trepeče,

Gineva vsaka mi bridkost,
 Vrhunec moje je sreče!
 Končaj se mi življenja čas,
 Smrt me objemi bela,
 Saj reči zdaj bom smela:
 Rešila sem ga jaz!

Grof.

Še enkrat mi obnovi up,
 Da res češ biti moja —
 Srcu prežene ves obup
 Sladka beseda tvoja! . . .
 Ti moja! Kolika radost!
 Srcé glasno trepeče,
 Vrhunec čuti sreče,
 Gineva vsa bridkost!

(Odideta v stolp).

Št. 21. Finale: scena in duetino.

Tretji prizor.

Grozovita ječa; v kotu okno z železnim okrižjem, v ozadju vrata; od stropa visi pojemajoča luč. **Azucena** leži na trdem ležišči, **Manrico** sedi pri njej.

Manrico.

Spiš li, o mati?

Azucena.

Trudne so oči mi, a sen krepilni ne leže nanje.
 . . . Molim.

Manrico.

Mraz skeleč li pretresa ude otrpnele?

Azucena.

Ne. Te rakve živih bi rada rešena skoraj bila.
Ah, tesnobe kar sapa mi zastaja!

Manrico (roke si lomeč).

Zaman!

Azucena (dvignivša se).

Bati nikar se! Morilcev krutih grožnje ne plaše me.

Manrico.

Kaj misliš?

Azucena.

Glej me! Že sledovi smrti na čelu se poznajo;
življenja čutim konec.

Manrico.

Ah!

Azucena.

Našli bodo mrtvo truplo le, (z divjim veseljem) nemo,
brez krvi, samo okostnico!

Manrico.

Mati!

Azucena.

Li čuješ tam hrup šumni? Bliža rabelj se že...
pelje me na gromado... Ah, brani svojo mater!

Manrico.

O mati, preljuba mati!

Azucena.

Gromada . . .

Manrico.

Nihče ti miru ne moti!

Azucena.

Gromada . . . gromada . . . gromada . . . beseda
strašna!

Manrico.

O mati, o mati!

Azucena.

Druhal je nekdaj odvedla mater mojo na strašno
gromado . . . Glej, že sivi dim vali se! . . . Blizu je
reva že . . . Žareči plamen dotika se telesa . . . Oči
obupno dviga, smrtna groza jih polni . . . Ah, kdo
prežene podobo to mi grozno? (Krčevito pade Manricu v
naročje).

Manrico.

Če ljubiš me, če sínovi glasi premorejo še kàj
pri tebi — pústi te domisljije, v krepilnem spanji po-
zabiš trpljenje svoje!

Azucena.

Rada oči zatisnem v spanje,
V njem če pozabim pregrozno stanje . . .
Kadar pa vidiš plamen goreti,
Takrat pokliči hitro me, sin!

Manrico.

Da bi prav sladki sen te htel objeti,
Vzeti bolestij vseh ti spomin!

Azucena (na pol speča).

V gore domače spet se podajva,
Srečno življenje tam uživajva!
Strune prebiral, pesmi boš peval,
Z njimi v presladki zazibljal me sen.

Manrico.

Spavaj le mirno, sin bode bdeval;
Saj níhče kot jaz ni zá te iskren.

(Ostane klečeč poleg matere.)

Št 22. Nadaljevanje finala: scena in tercetino.

Zadnji prizor.

Vrata se odpro, **Leonora** vstopi. **Prejšnja.** Pozneje **grof** s spremstvom.

Manrico.

Kaj? Koga zro mi oči v temoti?

Leonora.

Jaz sem, Manrico, moj Manrico!

Manrico.

Oh Leonora! . . . Srečo neskončno so meni naklonila nebesa v življenja zadnji uri!

Leonora.

Umrl ne bodeš, rešitev prinašam!

Manrico.

Rešitev? Je-li možno? Govori!

Leonora.

Zdaj z Bogom! In brez muditve odhajaj! (Bližajoč se vratom). Hiti!

Manrico.

Ne pojdeš z mano?

Leonora.

Ostati moram.

Manrico.

Ostati?

Leonora.

Ah, hiti!

Manrico.

Ne!

Leonora (hiteč proti vratom).

Če mudiš se, je življenje —

Manrico.

Ga zaničujem!

Leonora.

Pojdi! hiti!

Manrico.

Ne!

Leonora.

Ah, življenje . . . !

Manrico.

Ga zaničujem! . . . Toda — glej v oči mi, Leonora! Kdo ti je porok in za kakšno ceno? . . .

O Bog, molčiš? Pregrozna slutnja! . . . Moj tekmovalec!
Razumem, razumem! . . .

Várala, ah, to srcé si goreče,
Srcé ljubó, srcé zvestó!

Leonora.

Dolžiš me krivo!

Manrico.

Ti, ki sem ljubil te vedno srčnó!

Leonora.

Kako li možno, da taka ti misel vzklijie?
Srcé mi zvéstó le zá te, zá te bije!

Manrico.

Nezvesta!

Leonora.

O proc od todi, če ne zgubljen si,
Rešitev kmalu prepozna bo!
O slušaj me, jaz ljubim te
Tako zvestó, tako srčnó!

Št. 23. Končna scena.

Nadaljevanje in konec zadnjega prizora.

Leonora pade pred Manrica na tla.

Manrico.

Odidi!

Leonora.

Ne zavrzi me! Vidiš, zapušča me moč življenja!

Manrico.

Proč, prokletnica, jaz te sovražim!

Leonora.

Manrico, čuj me! Kleti nikar! Sedaj je čas, posiljati molitve vroče k Bogu!

Manrico.

Obhaja me groza, život drgeče . . .

Leonora.

Manrico! (Zgrudi se).

Manrico (hiteč k njej, da bi jo vzdignil).

Kaj je to? Razjasni mi! Govori!

Leonora.

Smrt jaz nosim v prsih!

Manrico.

Kaj praviš?

Leonora.

Ah, bolečine te! Življenja nit prehitro strup mi razjeda . . .

Manrico.

Nebeški Bog!

Leonora.

Čutiš ledene roke, a v prsih ogenj, pekoči ogenj?

Manrico.

Kaj si storila?

Leonora.

Prej ko srcé bi drugemu podala, raji smrt trpim!

Manrico.

O blaznost! In takega jaz angelja rotim!

Leonora.

Nič več ne morem . . .

Manrico.

Nesrečnica!

Leonora.

Že smrt se bliža . . . umiram . . . Manrico! Oče nebeški, boš li odpustil revi? (Pri zadnjih besedah grof nastopi s spremstvom in obstoji v vratih.)

Grof.

Prevara torej! Ha, za njega raji smrt trpi!

Leonora.

Manrico!

Manrico.

Leonora!

Leonora.

Oj z Bogom! . . . Končano! . . . (Umre).

Manrico.

Ah, nesrečnica!

Grof.

Ah, mrtva! — (Svojim vojščakom, kažoč na Manrica). S tem na morišče!

Manrico (odhajajoč z vojaki).

Mati, ah mati, z Bogom!

Azucena (vzbudivša se).

Manrico! Kje sin je moj?

Grof.

Peljó ga k smrti.

Azucena.

Ah, stojte! — (Grofu). Slušaj!

Grof (vleče Azuceno k oknu).

Tam glej!

Azucena.

Bog moj!

Grof.

Mrtev je!

Azucena.

On bil — tvoj brat je!

Grof.

Bog, kakšen glas!

Azucena.

Zdaj si maščevana, mati! (Zgrudi se).

Grof (ozrši se na morišče, potem na mrtvo Leonoro, obupno držeč se za glavo).

In jaz še živim! . . .

Konec.

